

Dosarul nr. 2ra-1069/2018

Prima instanță, Judecătoria Chișinău, sediul Centru (jud: V. Guțan)
Instanța de apel, Curtea de Apel Chișinău (jud: E. Palanciuc, V. Buhnaci, V. Clima)

ÎNCHEIERE

04 iulie 2018

mun. Chișinău

Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ
al Curții Supreme de Justiție

în componența:

Președintele completului, judecătorul
judecătorii

Galina Stratulat
Victor Burduh
Iuliana Oprea

examinând admisibilitatea recursurilor declarate de Ministerul Justiției și Vasili Turturica, reprezentat de avocatul Natalia Crîșmari,

în cauza civilă, la cererea de chemare în judecată depusă de Vasili Turturica împotriva Ministerului Justiției, intervenient accesoriu executorul judecătoresc Dorin Jidovanu cu privire la constatarea încălcării dreptului la executare în termen rezonabil a hotărârii judecătorești și repararea prejudiciului moral,

împotriva deciziei din 21 februarie 2018 a Curții de Apel Chișinău, prin care a fost admis apelul declarat de Vasili Turturica, reprezentat de avocatul Natalia Crîșmari, casată hotărârea din 13 octombrie 2017 a Judecătoriei Chișinău, sediul Centru și emisă o nouă hotărâre,

c o n s t a t ă :

La 14 iunie 2017 Vasili Turturica a depus cerere de chemare în judecată împotriva Ministerului Justiției, intervenient accesoriu executorul judecătoresc Dorin Jidovanu cu privire la constatarea încălcării dreptului la executare în termen rezonabil a hotărârii judecătorești și repararea prejudiciului moral.

În motivarea acțiunii reclamantul a indicat că prin hotărârea din 12 mai 2004 a Judecătoriei Dubăsari s-a dispus încasarea din contul sovhozului „Coicova”, r-nul Dubăsari, în beneficiul lui Turturica Vasili a datoriei și a cheltuielilor de judecată în sumă totală de 60095 de lei, hotărârea intrând în vigoare la 28 mai 2004.

A relatat că în baza hotărârii judecătorești a fost eliberat titlul executoriu nr. 2-50/2004, pe care instanța de judecată l-a expediat spre executare executorului judecătoresc Gazea Anatolie care, prin scrisoarea nr. 1347 din 29 noiembrie 2004 a restituit titlul nominalizat reclamantului în legătură cu faptul că Oficiul Dubăsari al Departamentului de executare al deciziilor judiciare nu are acces pe teritoriul raionului Dubăsari (RMN) din motiv că autoritățile „autoproclamatei republicii

transnistrene moldovenești” nu recunosc puterea statală a Republicii Moldova, ceea ce face imposibilă executarea hotărârii susnumite.

Reclamantul a mai precizat că a depus multiple plângeri în diferite instituții statale și organizații nonguvernamentale privind neexecutarea hotărârii judecătorești, iar în urma soluționării plângerilor, Departamentul de executare a deciziilor judiciare prin scrisoarea nr. 52/05 din 14 februarie 2005 l-a informat că nu poate realiza controlul executării hotărârii judecătorești pe teritoriul Transnistriei și este lipsit de posibilitatea de a contribui la soluționarea acestei probleme.

Totodată a afirmat că în baza încheierii executorului judecătoresc Gazea Anatolie din 08 aprilie 2009 a fost primit spre executare titlul executoriu indicat supra, iar prin încheierea executorului judecătoresc Jidovanu Dorin din anul 2014, titlul executoriu nominalizat a fost restituit reclamantului fără executare pe motiv că se află în imposibilitate de a executa hotărârea judecătorească.

La 22 mai 2017 a depus din nou executorului Jidovanu Dorin spre executare titlul executoriu corespunzător, iar prin încheierea din 25 mai 2017 s-a refuzat intentarea procedurii de executare pe motiv că executorul nu este competent teritorial să execute hotărârea judecătorească.

Reclamantul considera că în astfel de circumstanțe statul Republica Moldova, reprezentat de Ministerul Justiției, nu a executat hotărârea judecătorească nominalizată o perioadă mai mare de 13 ani, iar în conformitate cu art. 6 al CEDO, amendată prin protocoalele nr. 3, 5, 8 și 11, orice persoană are dreptul la judecarea în mod echitabil, în mod public și într-un termen rezonabil a cauzei sale, de către o instanță independentă și imparțială, instituită de lege, care va hotărî fie asupra încălcării drepturilor și obligațiilor sale cu caracter civil, fie asupra temeiniciei oarecărei acuzații în materie penală îndreptate împotriva sa.

A reliefat că din încheierile executorului Gazea Anatolie din 29 noiembrie 2004, executorului Jidovanu Dorin din 2014 și din 25 mai 2017 rezultă că hotărârea din 12 mai 2004 a Judecătoriei Dubăsari nu a fost executată în termen rezonabil pe motiv, că debitorul - sovhozul „Coicova” se află în s. Coicova, r-nul Dubăsari, teritoriul controlat de autoritățile neconstituționale transnistrene, executorii declarând că nu au acces pe teritoriul dat, iar neexecutarea hotărârii judecătorești nu-i poate fi imputată creditorului Turturica Vasili.

A susținut că repararea prejudiciului cauzat prin neexecutarea hotărârii judecătorești are loc indiferent de vinovăția organului responsabil de executarea hotărârilor judecătorești.

Reclamantul a mai evidențiat că teritoriul Transnistriei, care este parte componentă al teritoriului Republicii Moldova, din anul 1992 până în prezent rămâne necontrolat de autoritățile constituționale ale Republicii Moldova, pe parcursul anilor 2004-2017 neexecutarea hotărârii are caracter continuu, procedura de executare a titlului de executare a fost încetată pe motive ce nu depind de creditor și a executorului judecătoresc, însă titlul executoriu a fost remis creditorului fără executare, motiv pentru care se constată încălcarea dreptului reclamantului la executarea hotărârii judecătorești în termen rezonabil,

ce beneficiază de dreptul la repararea prejudiciului moral cauzat în baza art. 5 al Legii cu nr. 87.

A solicitat constatarea încălcării dreptului la executarea în termen rezonabil a hotărârii nr. 2-50/2004 din 12 mai 2004 a Judecătoriei Dubăsari, și repararea prejudiciului moral în mărime de 150 000 lei, cauzat în urma încălcării dreptului la executarea în termen rezonabil a hotărârii nominalizate, și compensarea cheltuielilor de judecată.

Prin hotărârea din 13 octombrie 2017 a Judecătoriei Chișinău, sediul Centru, cererea de chemare în judecată depusă de Turturica Vasili împotriva Ministerului Justiției al Republicii Moldova, intervenient accesoriu executorul judecătoresc Jodivanu Dorin privind constatarea încălcării dreptului la executare în termen rezonabil și încasarea prejudiciului moral s-a respins ca neîntemeiată.

La 03 noiembrie 2017 Vasili Turturica, reprezentat de avocatul Natalia Crîșmari a depus apel împotriva hotărârii din 13 octombrie 2017 a Judecătoriei Chișinău, sediul Centru, solicitând admiterea apelului, casarea hotărârii primei instanțe cu emiterea unei noi hotărâri de admitere a acțiunii.

Prin decizia din 21 februarie 2018 a Curții de Apel Chișinău a fost admis apelul depus de Vasili Turturica, reprezentat de avocatul Natalia Crîșmari, casată hotărârea din 13 octombrie 2017 a Judecătoriei Chișinău, sediul Centru și emisă o nouă hotărâre de admitere parțială a acțiunii; a fost constată încălcarea dreptului lui Vasili Turturica la executarea în termen rezonabil a hotărârii judecătorești emisă de Judecătoria Dubăsari la 12 mai 2004, de adjudecare a prestației și cheltuielilor judiciare în mărime de 60 096 lei și a fost dispusă încasarea în beneficiul lui Vasili Turturica din bugetul de stat, prin intermediul Ministerului Justiției a prejudiciului moral în sumă de 25 000 lei. În încasarea excedentului valorii pretinse, a fost respinsă cererea.

La 06 aprilie 2018 Ministerul Justiției a depus recurs împotriva deciziei din 21 februarie 2018 a Curții de Apel Chișinău, solicitând admiterea recursului, casarea deciziei instanței de apel cu menținerea hotărârii primei instanțe.

În motivarea recursului a indicat că instanța de apel la emiterea deciziei a aplicat și interpretat eronat normele de drept material.

Astfel, menționează că autoritățile responsabile de executarea hotărârii judecătorești au depus diligența în vederea executării documentului executoriu. Totodată, nu există la caz nici o hotărâre de sancționare disciplinară a executorului judecătoresc Dorin Jidovanu.

Afirmă că instanța de apel nu a luat în considerație circumstanțele importante pentru soluționarea cauzei.

Or, conform informației parvenite de la Camera Înregistrării de Stat, Inspectoratul Fiscal de Stat, Întreprinderea de Stat „Cadastru” documentul executoriu nu poate fi executat, deoarece debitorul sovhozul „Coicova” nu dispune de careva bunuri mobile sau imobile care ar putea fi urmărite pe teritoriul Republicii Moldova. Mai mult, debitorul nu dispune de cod fiscal atribuit de IFPS al Republicii Moldova, nu este înregistrat în conformitate cu legislația RM la Camera Înregistrării de Stat și nu dispune de conturi bancare.

De asemenea indică că sovhozul „Coicova” în anul 2008 și-a încetat activitatea și în prezent nu desfășoară nici o acțiune, fapt constatat prin ordonanța din 25 iunie 2016.

Referitor la repararea prejudiciului moral consideră recurentul că legătura de cauzalitate între încălcare și prejudiciu nu a fost demonstrat de către intimat prin probe veridice, admisibile, pertinente și concludente.

La 12 aprilie 2018 Vasili Turturica, reprezentat avocatul Natalia Crîșmari a depus recurs împotriva deciziei din 21 februarie 2018 a Curții de Apel Chișinău, solicitând admiterea recursului, modificarea deciziei instanței de apel în partea încasării prejudiciului moral cu dispunerea majorării cuantumului până la suma de 150 000 de lei.

În motivarea recursului a indicat că instanța de apel a aplicat eronat normele de drept material, dispunând încasarea a 25 000 lei, sumă pe care o consideră inequitabilă, stabilită fără a se reține consecințele grave cauzate creditorului.

Astfel, a menționat că din anul 2004 până în prezent hotărârea judecătorească din 12 mai 2004 nu se execută din vina statului și anume acesta nu a creat condiții normative și faptice de executare silită a unei hotărâri judecătorești, care urma a fi executată de executorul judecătoresc conform competenței.

A susținut că se constată cu certitudine rea-credința autorităților oficiale a Republicii Moldova la executarea hotărârii judecătorești în termen rezonabil.

Deci, consideră că instanța de apel a aplicat eronat prevederile art.1422 Cod civil la stabilirea cuantumului prejudiciului moral, ignorând practica soluționării pricinilor civile similare și împrejurările grave create de încălcarea termenului rezonabil la executarea hotărârii judecătorești.

În conformitate cu art. 434 alin. (1) Codul de procedură civilă, recursul se declară în termen de 2 luni de la data comunicării hotărârii sau a deciziei integrale, dacă legea nu prevede altfel.

Curtea de Apel Chișinău a pronunțat decizia contestată la data de 21 februarie 2018, dar date care ar confirma recepționarea acesteia de către recurenți la dosar lipsesc.

Astfel, recursurile, declarate la 06 aprilie 2018 și 12 aprilie 2018, sunt în termen.

În conformitate cu art. 439 alin. (2) Codul de procedură civilă, după parvenirea dosarului, un complet din 3 judecători decide asupra admisibilității recursului, dispune expedierea copiei de pe recurs intimatului, cu înștiințarea despre necesitatea depunerii obligatorii a referinței timp de o lună de la data primirii acesteia. În cazul neprezentării referinței în termenul stabilit, admisibilitatea recursului se decide în lipsa acesteia.

La 08 mai 2018, Curtea Supremă de Justiție a expediat în adresa participanților la proces copia cererii de recurs cu înștiințarea despre necesitatea depunerii referinței.

În conformitate cu art. 439 alin. (3) Codul de procedură civilă, judecătorul raportor verifică încadrarea în prevederile legii a temeiurilor invocate în recurs și

face un raport verbal în fața completului de judecată instituit în conformitate cu alin. (2).

Audiind raportul verbal al judecătorului raportor și verificând temeiurile invocate în recursuri în raport cu materialele cauzei civile, completul Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție consideră că recursurile sunt inadmisibile din următoarele motive.

În conformitate cu art. 432 alin. (1) Cod de procedură civilă, părțile și alți participanți la proces sunt în drept să declare recurs în cazul în care se invocă încălcarea esențială sau aplicarea eronată a normelor de drept material sau a normelor de drept procedural.

Alineatele (2) și (3) a aceluiași articol prevăd exhaustiv cazurile în care se consideră că normele de drept material sau de drept procedural au fost încălcate sau aplicate eronat, iar alin.(4) stabilește că săvârșirea altor încălcări decât cele indicate la alin.(3) constituie temei de declarare a recursului doar în cazul și în măsura în care acestea au dus sau ar fi putut duce la soluționarea greșită a cauzei sau în cazul în care instanța de recurs consideră că aprecierea probelor de către instanța judecătorească a fost arbitrară, sau în cazul în care erorile comise au dus la încălcarea drepturilor și libertăților fundamentale ale omului.

Completul Colegiului menționează că Ministerul Justiției și Vasili Turturica, reprezentat de avocatul Natalia Crîșmari în cererile de recurs nu au invocat nici unul din temeiurile de declarare prevăzute la art. 432 alin. (2), (3) sau (4) Codul de procedură civilă.

Conform prevederilor art. 433 lit. a) Cod de procedură civilă, cererea de recurs se consideră inadmisibilă în cazul în care recursul nu se încadrează în temeiurile prevăzute la art. 432 alin. (2), (3) și (4).

În conformitate cu art. 440 alin. (1) Codul de procedură civilă, în cazul în care se constată existența unuia din temeiurile prevăzute la art. 433, completul din 3 judecători decide în mod unanim, printr-o încheiere motivată irevocabilă, asupra inadmisibilității recursului. Încheierea se emite conform prevederilor art. 270 și nu conține nici o referire cu privire la fondul recursului.

Completul judiciar indică că procedura admisibilității constă în verificarea faptului, dacă motivele invocate în recurs se încadrează în cele prevăzute în art. 432 alin. (2) și (3) din Codul de procedură civilă, fără a se examina temeinicia lor.

În acest sens, completul reiterează prin prisma jurisprudenței CEDO că „... art. 6 § 1 al Convenției, nu impune motivarea în detaliu a unei decizii prin care o instanță de recurs, întemeindu-se pe dispoziții legale specifice, respinge recursul declarat împotriva sentinței pronunțate de o instanță inferioară, ca fiind lipsit de șanse de succes.” (cauza Rebai și alții contra Franței, Comisia Europeană a Drepturilor Omului, 25 februarie 1995, nr.26561/1995).

Astfel, din considerentele menționate și având în vedere faptul că, instanța de apel a examinat cauza sub toate aspectele, cu respectarea normelor de procedură și aplicarea corectă a legii materiale, iar în esența lor argumentele recursurilor, au fost verificate minuțios, la judecarea cauzei în ordine de apel, completul Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție ajunge la concluzia de a considera recursurile declarate de Ministerul

Justiției și Vasili Turturica, reprezentat de avocatul Natalia Crîșmari, ca inadmisibile.

În conformitate cu art. 270, art. 433 lit. a) și art. 440 alin. (1) Cod de procedură civilă, completul Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție,

d i s p u n e :

Recursurile declarate de Ministerul Justiției și Vasili Turturica, reprezentat de avocatul Natalia Crîșmari se consideră inadmisibile.

Încheierea este irevocabilă.

Președintele completului,
judecătorul

Galina Stratulat

judecătorii

Victor Burduh

Iuliana Oprea